
**สภาพความพร้อมของเกษตรกร
ผู้เลี้ยงโคนมรายใหม่ จังหวัดนครราชสีมา**

วิรุณ รักษามิตร^{1/} ชนะสิบทิศ ทรัพย์อนันต์^{2/}

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการ สภาพความพร้อมของเกษตรกรในด้านพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์และเศษวัสดุเหลือใช้ โรงเรือนพื้นที่คอก ความรู้ ความคิดเห็น และ เปรียบเทียบพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ของเกษตรกร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เกษตรกรที่ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน 130 ราย การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และการหาค่าความแตกต่างเปรียบเทียบโดยใช้ค่าสถิติ t-test ที่ระดับ นัยสำคัญ .05

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.90 เป็นเพศชาย จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษา ร้อยละ 26.90 ประกอบอาชีพทำนาเป็นอาชีพหลักก่อนเข้าร่วมโครงการ ใกล้เคียงสัตว์เลี้ยงใน ครัวเรือน ร้อยละ 68.50 เฉลี่ย 123.11 ตัว มีรายได้ต่อปีที่เป็นเงินสดอยู่ระหว่าง 25,001-50,000 บาท มีพื้นที่ เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง และส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สินก่อนเข้าร่วมโครงการ

สภาพความพร้อมในด้านพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์และเศษวัสดุเหลือใช้ในการเลี้ยงโคนม พบว่า ส่วนใหญ่มีพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ที่สามารถใช้น้ำรดหรือให้น้ำแก่พืช ร้อยละ 64.60 และพื้นที่ปลูกพืช อาหารสัตว์ที่ใช้ได้เฉพาะน้ำฝน ร้อยละ 90.00 มีเปลือกมันสำปะหลัง และฟางข้าวเป็นเศษวัสดุเหลือใช้จาก โรงงานและไร่นา เป็นอาหารโคนม มีพื้นที่สำหรับสร้างคอกโคนม ร้อยละ 97.70 โดยมีพื้นที่ 1.07-2.00 ไร่ และไม่ได้อยู่กลางแหล่งชุมชน แรงงานที่ใช้เลี้ยงโคนม จำนวน 2 คน และมีความคิดเห็นที่ไม่มี ความจำเป็นต้องจ้างแรงงานมาช่วยเลี้ยงโคนม ระยะทางจากฟาร์มไปศูนย์รวมนม ใช้ระยะเวลาน้อยกว่า 30 นาที

เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้ด้านการเลี้ยงโคนมมาก่อน ร้อยละ 86.90 และเคยเลี้ยงโคนมมา ก่อน ร้อยละ 68.50 มีความคิดเห็นว่าการเลี้ยงโคนมจะมีรายได้เพิ่มมากกว่าอาชีพเดิม ถึงร้อยละ 99.20 และ ใช้การสืบเปลี่ยนการดูแลโคนมในครอบครัว เมื่อไปร่วมกิจกรรมต่างๆในหมู่บ้าน ร้อยละ 97.70

ผลการเปรียบเทียบความพร้อมของเกษตรกร แยกตามพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ พบว่า ไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

^{1/} ทะเบียนวิชาการเลขที่ 46(4) – 1116(3) - 125

^{2/} สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000.

^{3/} สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดศรีสะเกษ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ 33000

The Preparative Condition of New Dairy Farmer
in Nakhonratchasima Province ^{1/}

Viroon Raksamit ^{2/} Chanasibtis Sapanan ^{3/}

Abstract

One hundred and thirty new dairy farmers under dairy development and extension project were conducted to determine some basic economic – social study and preparative condition such as pasture establishment, waste product, housing, knowledge, personal attitude and pasture area. The questionnaire and interview were used for collecting data. Statistical Package for the Social Science (SPSS for Windows) had been used for the statistical analysis. The discussion carried out on mean, frequency number, percentage standard deviation, minimum and maximum. And used t-test for comparative among means at 0.05.

The results found that 60.90 percent were male farmer, 26.90 percent graduated primary school level. The main occupation was rice cultivation. 68.50 percent raised chicken as hobby enterprise. An average income was between 25,001 – 50,000 bath/ family/ year. Most of them had own land, 64.60 percent could provide watering into the field and 90 percent of grassland waited for annual rain fall. They used cassava hull and rice straw as main feed, 97.90 percent constructed dairy housing which were between 1.07 – 2.00 rais and 2 family labours for dairy farm management. The distance from dairy farm to milk collecting center spend around thirty minutes, 86.90 percent had dairy knowledge and 68.50 percent had ever raised dairy cattle before entered this project. 99.20 percent expected dairy farming could be increased farm income. And also found that no significant difference among means of preparative condition.

^{1/} Research Project No. : 46(4) – 116(3) - 125

^{2/} Nakhonratchasima Livestock Provincial, Muang District, Nakhonratchasima Province 30000.

^{3/} Si Sa Ket Livestock Provincial. Maung District, Si Sa Ket Province. 33000